

ת"פ 26340/08/15 - ויטו (ש.ר) עבודות עפר בע"מ, נוה אורן בן אברהם בעמ, שלום (שולי) רוקח נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 26340-08-15 מדינת ישראל נ' ויטו (ש.ר) עבודות עפר בע"מ ואח'
תיק חיצוני: 499982/12

מספר בקשה: 3

בפני	כבוד השופט עוז ניר נאוי
מבקשים (הנאשמים)	1. ויטו (ש.ר) עבודות עפר בע"מ
	2. נוה אורן בן אברהם בעמ
	3. שלום (שולי) רוקח ע"י ב"כ עו"ד ד"ר ניסן שריפי
נגד	
משיבה (המאשימה)	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רפ"ק נורית זקן גבעתי

החלטה

לפני עתירת הנאשמים לביטולו של כתב האישום אשר הוגש נגדם, מחמת הגנה מן הצדק מכוח הוראות סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**").

בין השאר טענו הנאשמים, כי כתב האישום פגום, בשל העדר תוקפם של אישומים והוראות חוק עליהם הוא מבקש להסתמך; העובדות המתוארות בו אינן מתארות עבירה; כתב האישום לוקה בפגמים ובטעויות, וכן כי הוגש תוך אכיפה בררנית.

כבר עתה יובהר, כי בעקבות הגשת הבקשה ובשים לב לנטען בה, הגישה המאשימה בתאריך 26.9.2016, כתב אישום מתוקן, ובמסגרתו קיבלה המאשימה חלק נכבד מטענות הנאשמים.

לנוכח האמור, אדון להלן רק באותם העניינים אשר נותרו במחלוקת בין הצדדים.

תמצית כתב האישום המתוקן **א.**

1. הנאשמות 1 ו-2 הן חברות פרטיות המאוגדות בישראל, ואשר הפעילו כנטען, במהלך שנת 2010 ואילך,

תחנת מעבר בלתי חוקית, בתחום השיפוט של עיריית נתניה, בשטח של כ- 28 דונם, בגוש 8243 חלקה 99, בשטח אשר בבעלותה של הנאשמת 2.

2. הנאשם 3 הוא, על פי הנטען, הבעלים ובעל המניות היחיד של הנאשמות 1 ו-2, והוא מפעיל את תחנת המעבר בפועל, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום המתוקן.

3. כנטען, במהלך 7 סיוורים שערכו נציגי המשרד להגנת הסביבה, בשנים 2010 - 2013, נתגלו מספר ממצאים, ובין השאר נמצאה בשטח תחנת המעבר פסולת על גבי קרקע חשופה ללא תשתיות איטום; במקום הצטברה כמות פסולת בניין ופסולת גרוסה המוערכת בכ-95,000 טון ונישאת לגובה של כ-7 מטרים; בשטח נצפה שער, מבנה משרדים, מגרסה ועוד.

4. עוד נטען כי במהלך חודש ינואר 2013, נצפו בשני מקרים, משאיות משליכות פסולת בניין בשטח תחנת המעבר בהוראת הנאשם 3. כן נצפו, ערימות רבות של פסולת בניין אשר לכלכו את רשות הרבים, מחוץ למתחם תחנת המעבר.

5. על פי הנטען, הנאשמים מנהלים את עסק קליטת הפסולת וסילוקה באופן בלתי חוקי, מבלי שהיו בידיהם רישיונות או היתרים כדין; הנאשמים לא נקטו על פי הנטען, באמצעים סבירים ויעילים למניעת שפיכת הפסולת באתר, לכיסוי הפסולת, להפסקת בעירות באתר, לא קבעו גידור מלא והיקפי ולא התקינו שילוט מתאים.

6. עוד נטען בכתב האישום המתוקן, כי הנאשמים הפעילו את תחנת המעבר באופן שאינו מונע זיהום אוויר וריח בלתי סבירים, תוך שלא נקטו בכל האמצעים הדרושים לכיסוי יומיומי מהודק של כל הפסולת באתר; לא קבעו את שעות העבודה וסדרי העבודה באתר, לא התקינו שלט במקום בולט לעין בו יפורטו באופן ברור וקריא שם האתר, שעות העבודה, ומפעילו, ואף לא התקינו שלטים במספר סביר עליהם כתוב באופן בולט כי אסור להבעיר אש.

7. פורט גם כי בשנת 2010 נדרשו הנאשמים לחדול מקליטת הפסולת ולפנות את הפסולת שנצטברה, ואף זומנו לשימוע בנוגע לחשד לניהול עסק ללא רישיון וחשד להפרת תקנות רישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת) התשנ"ח - 1998.

8. הוראות החיקוק לפיהן מואשמים הנאשמים בכתב האישום המתוקן הן סעיפים 2, 13 ו-15 לחוק הניקיון, התשמ"ד - 1984; סעיף 215(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; סעיפים 4, 14 ו-15 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968; צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה-1995 ביחד עם צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013 פריטים 5.1 ב ו- 8.3; סעיפים 2, 3, 4, 5 ו-6 בתקנות רישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת), התשנ"ח - 1998; סעיפים 3, 4, 11 ו-11ג לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961; סעיפים 2, 3, 4, 5 ו-6 לתקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אוויר וריח בלתי סבירים מאתרים לסילוק פסולת), התש"ן-1990; סעיף 9 לתקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אוויר וריח בלתי סבירים מאתרים לסילוק פסולת), התש"ן-1990; וכן סעיף 20ב(א) לחוק המים, התשי"ט-1959.

ב. עיקר טענות הצדדים

עיקר טענות הנאשמים - המבקשים

9. כאמור, הנאשמים עתרו בבקשתם המקורית לביטולו של כתב האישום ממספר רב של טעמים, אולם משתוקן כתב האישום, לאור טענותיו של הסנגור המלומד, המחלוקת הצטמצמה ל-3 הטענות אשר הועלו בתשובת הנאשמים לתגובת המאשימה, ואלה הן:

9.1 **היעדר תוקפו של סעיף 4 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961** - כנטען, חרף קבלת מרבית טענות המבקשים, המשיבה בחרה מסיבותיה שלא להסיר את סעיף אישום זה מהוראות כתב האישום המתוקן, למרות העובדה כי דבר ביטולו היה ידוע לה היטב. אין לקבל את טענת המאשימה כי הוראת החוק לא בוטלה אלא הוחלפה באחרת; לנוכח הוראות סעיף 3 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, יש להורות על מחיקתו מכתב האישום.

9.2 **אין להשיב לאשמה** - אף לדעת המאשימה מדובר בשטח פרטי, אך זה נחשב כרשות הרבים משלא גודר כנדרש. עניין גידור המתחם יתברר במסגרת ניהול ההליך, ככל שיתנהל. אך כבר עתה יובהר כי מדובר בטענה תמוהה ביותר, שכן בשטח נצפה שער, על פי כתב האישום המתוקן, ולפיכך אין זה מתקבל על הדעת כי השטח אינו מגודר, שהרי מדוע יש שער אם אין גדר בצדו?!

9.3 **אכיפה סלקטיבית** - לנאשמים צורך בחומר אשר נמצא בידי המאשימה לביסוס טענתם בדבר אכיפה בררנית, לרבות החלטות רלבנטיות של התביעה ונתונים סטטיסטיים על הגשת כתבי אישום, וחקירות שנערכו במקרים דומים. לא ראוי כי המאשימה תסתתר מאחורי חזקת התקינות המנהלית מחד גיסא, ומאידך גיסא תסתיר מעיני המבקשים חומר מהותי לביסוס הגנתם.

עיקר טענות המאשימה - המשיבה

10. ב"כ המאשימה העלתה בתגובתה הן טענות ביחס לעניינים אשר תוקנו במסגרת כתב האישום המתוקן "למען הדיוק", הן ביחס לעניינים אשר עודם במחלוקת. אתיחס להלן אך ורק לטענות המאשימה ביחס לעניינים אשר עודם במחלוקת.

10.1 **דין טענת הנאשמים בדבר היעדר תוקפו של סעיף 4 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 להידחות** שכן אף ששונה הסעיף בחוק, יש לבחון את העניין בחינה מהותית ולא פרוצדוראלית - אם השינוי הוביל לביטול הנורמה אז יחול סעיף 4 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ואילו כאשר הסעיף רק שינה הגדרתו כבעניינו, יחול סעיף 5(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; בעניין זה הפנתה ב"כ המאשימה לבג"צ 1618/97 סצ'י נ' עיריית תל אביב.

10.2 אף דין הטענה כי אין להשיב לאשמה היא טענה שדינה להידחות שכן אין כל רלוונטיות בחוק ובפסיקה לשאלת הבעלות הפרטית בקרקע, ודי בכך שמדובר במקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו או שהציבור משתמש בו או עובר בו למעשה. בעניין זה הפנתה ב"כ המאשימה למספר פסקי דין בהם בהם נקבע כי המבחן אינו מבחן קנייני כי אם מבחן "המעבר והשימוש בפועל" [ע"פ 763/05 (מחוזי חיפה) צוקרמן נ' המשרד להגנת הסביבה; ת"פ (י-ם) 1265/05 מ"י נ' גיל; ע"פ 18969-06-09 (מחוזי חיפה) מ"י נ' מצרי; רע"פ 8478/10 אליאס נ' מ"י; ע"פ (מחוזי חיפה) 13885-07-10 א. ניר פינוי פסולת בע"מ נ' מ"י].

10.3 אשר לטענת האכיפה הבררנית, לא הניחו הנאשמים כל תשתית ראויה לטענה, ומן המפורסמות כי רשות שלטונית נהנית מחזקת התקינות המנהלית. רשויות האכיפה והתביעה שקלו שיקולים עניינים בכל הקשור לנאשם, ואין מדובר במקרה חריג.

ג. דין והכרעה

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי במחלוקות שנותרו בין הצדדים, לאחר הגשת כתב האישום המתוקן, יש לקבל את עמדת המאשימה, למצער בשלב מקדמי זה; להלן טעמי.

תוקפו או העדר תוקפו של סעיף 4 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א - 1961

11. כפי שנפסק בע"פ 23756-01-12 מדינת ישראל נ' חוג'יראת, אליו הפנתה ב"כ המדינה, סעיף 3 לחוק אויר נקי תשס"ח - 2008, שנכנס לתוקפו בתחילת שנת 2011, החליף את סעיף 4 לחוק מניעת מפגעים תשכ"א - 1961 באופן ש"החוק למניעת מפגעים ימשיך לחול בנסיבות בהן הוא מקל על עבירות שבוצעו לפני כניסתו לתוקף של חוק אויר נקי".

12. בעניינו, כתב האישום המתוקן עוסק בעבירות אשר לכאורה ביצעו הנאשמים החל משנת 2010, טרם נכנס לתוקפו חוק אויר נקי בשנת 2011, והמשיכו לבצען אף לאחר שנכנס חוק אויר נקי לתוקפו.

13. בנסיבות אלה, מקובלת עלי טענת המאשימה כי לנוכח קביעת בית המשפט המחוזי, היה על המאשימה להפנות הן לסעיף 4 לחוק למניעת מפגעים והן לחוק אויר נקי.

הטענה המקדמית בדבר "אין להשיב לאשמה"

14. אשר לטענה בדבר אין להשיב לאשמה - המחלוקת בין הצדדים בעניין זה נוגעת הן להיותה של הקרקע קרקע פרטית, הן להיותה מגודרת אם לאו, והן לשאלת מיקום הפסולת, בתוך השטח הפרטי או מחוצה לו.

15. ברי כי לכלל השאלות מרכיב עובדתי, כפי שאף מודה ב"כ הנאשמים, ודין של כלל השאלות בעניין זה להתברר במסגרת שמיעת הראיות.

הטענה המקדמית בעניין אכיפה בררנית

16. אשר לטענתם של הנאשמים בדבר אכיפה בררנית, אכן מדובר בטענה הדורשת תשתית עובדתית, וממילא אף היא טענה אשר בירורה יידרש במסגרת הליך שמיעת הראיות.

17. אעיר, כי בהעדר ראיות ומסמכים מתאימים, יקשה על הנאשמים להקים תשתית שכזו.

18. מכל מקום, לא ראיתי בבקשה עתירה מתאימה לקבלת חומר ראיתי כזה או אחר, מבלי שניתן פירוט מספק בדבר הדרישה. מכל מקום וכידוע, בפני הנאשמים פתוחה הדרך להגיש בקשה מכוח חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998.

ד. סיכום

19. לנוכח כל האמור לעיל, דין הבקשה במתכונתה, לאחר הגשת כתב האישום המתוקן, להידחות. הטענות הרלבנטיות כאמור, יתבררו במסגרת שמיעת הראיות.

ניתנה היום, י"ד תשרי תשע"ז, 16 אוקטובר 2016, בהעדר הצדדים.